

Opinió

LA XENOFÒBIA EMERGENT VE DE
NO PLANTEJAR-SE LA IMMIGRACIÓ DE MANERA RACIONAL

Preguntes incòmodes

13/10/10 02:00 - JORDI GARCIA-PETIT

Cap país de la vella Europa no s'escapa de l'avanç d'un populisme tenyit de xenofòbia, que qüestiona la massiva immigració resident en el territori nacional; populisme que adopta formes més o menys radicals, segons el país i segons els grups estrangers als quals apunta, però que és compartit de manera implícita i a vegades manifesta des dels democratacristians fins a formacions liberals i de centre, i –per què negar-ho– també per gent d'esquerres, encara que sigui dient-ho amb mitja boca.

Venerables democràcies com Suècia, Finlàndia, Dinamarca, Països Baixos... han vist l'aparició i el creixement de partits declaradament xenòfobs que han aconseguit entrar als Parlaments estatals o locals, o quedar-se'n a les portes per pocs vots. Val a dir que potser s'hauria d'encunyar un terme periodístic per identificar aquesta mena de partits, per exemple, *demoxenòfobs*, ja que no són neofeixistes, no propugnen formes d'acció violenta en els seus programes i es declaren respectuosos amb la democràcia, sense que, d'altra banda, categoritzar-los els faci respectables. Encasellar-los en esquemes polítics del passat no ajudarà a comprendre aquests moviments.

Nicolas Sarkozy ha escandalitzat i alhora complagut sectors de la població amb les expulsions de gitanos romanesos; expulsions que ja havia practicat Silvio Berlusconi més en gran i no sols de grups d'ètnia gitana. La continguda Alemanya en matèria de xenofòbia i racisme, a causa del pes brutal de la seva història recent, ha viscut l'episodi amplemment esbombat dels propòsits islamofòbics del socialdemòcrata Thilo Sarrazin, membre de la junta directiva del banc federal alemany. Més simptomàtic encara, el diari molt ponderat *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, mitjà pròxim tant als cercles tradicionals de negocis com a un centre social il·lustrat, acaba de publicar un dens article de Karl Doehring, antic director del Max Planck Institut, sobre si la pràctica religiosa islàmica, que tanta influència té en la vida civil dels creients, és compatible amb els principis, drets i deures de la Constitució alemanya.

La crisi, en realitat, el que ha fet és fer aflorar la saturació d'immigrants. Quan el creixement rutllava i era presentat pels seus ideòlegs com continu i il·limitat, les elits dirigents no es van plantejar la pregunta racional de quanta –i quina– immigració necessitava i podria integrar Europa. El cas espanyol és paradigmàtic. Per seguir inflant les bombolles immobiliària, hotelera, restauradora, agrícola... només calia mà d'obra poc o gens qualificada. El resultat fou una immigració massiva: aeroports, fronteres marítimes i terrestres eren un colador. La situació anava bé als governants de torn per mantenir la bonança econòmica, per arrodonir els comptes de la Seguretat Social i per adobar les estadístiques; als empresaris, grans, petits i botiguers, per la contenció salarial, el consum interior i la docilitat de treballadors atemorits. Quan la crisi ja era evident, respectats economistes, més mediàtics que científics, pretenien que Espanya necessitaria d'aquí al 2020 entre 4 i 7 milions més d'immigrants.

I ara què? Segons les estimacions més optimistes, si el creixement general s'activa com abans, cosa poc probable perquè ja hem topat amb els límits materials i ecològics d'un planeta sobreexplotat, reabsorbir el 90% de l'atur actual, sense tenir en compte les incorporacions dels joves al mercat de treball, costaria entre 4 i 7 anys. La majoria dels immigrants, molts dels quals han optat pel reagrupament familiar, no se'n tornaran. Ve a tomb esmentar el fracàs de la política d'incentivació del retorn que ha intentat el govern central. Aquí, tot i aturats, disposen de més cobertura i possibilitats que als seus països d'origen: sanitat pública, ensenyament gratuït i altres beneficis de l'estat de benestar, que si és incipient a casa nostra, per a ells és un paradís comparat amb el desert social inhòspit del qual provenen, i, a més, tenen l'economia submergida per sobreviure.

Al no haver fet les preguntes correctes a temps, ara les respostes seran inevitablement incorrectes, des de la xenofòbia eixorca fins al cost social de deixar podrir el problema.

Darrera actualització (Dimecres, 13 d'octubre del 2010 02:00)

Publicat a

Avui 13-10-2010 Pàgina 15